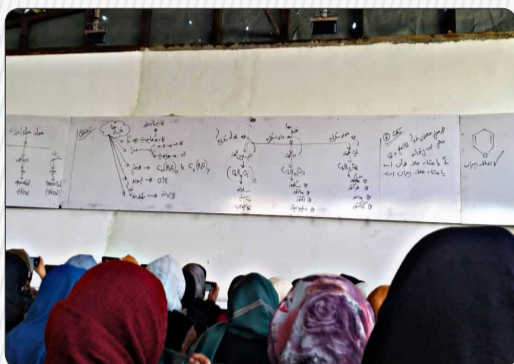

سال ها تلاش بی نتیجه؛

دانش آموزان دختر این بار در سوگ آزمون کانکور نشانده شده اند

تعدد معادلات حل شده روی ورق هایی که طول آن به مترها می رسد، از تعداد روزها و شب های خیر می دهد که او با حل آن ها پلک روی هم نگذاشته است. بیشتر از چهار سال است که زنده گی اش با معادلات ریاضی، فزیک و کیمیا رقم خورده است. صبح گاهان را با حل آن آغاز می کند، شام گاهان را با تمرین به پایان می رساند و نصف شب به مرور آن می پردازد. تقسیم اوقات روزانه اش را طوری چیده است که در آن بیست و چهار ساعت را به دقیقه های منظم برای مطالعه کردن مضمون های ساینسی و اجتماعی...

آیا طالبان کتاب می خوانند؟

کمک های بشردوستانه بین المللی؛

به نام نیازمندان، به کام طالبان

سازمان صلح بین المللی گزارشی را از جریان روند توزیع و استفاده کمک های بشردوستانه در دو سال گذشته به توصیه اداره توسعه ای ایالات متحده در افغانستان (USAID) برای دولت جو بایدن تهیه کرده است. در این گزارش گفته شده است که کمک های بشردوستانه در نفوذ طالبان قرار دارد. براساس این گزارش، طالبان به طور سیستماتیک و هدف مند به دنبال تغییر انحرافی کمک های بین المللی در افغانستان هستند. این گزارش تا کنون علنی نشده، اما یک نسخه آن در اختیار نشریه فارن پالیسی قرار گرفته است.

روزنامه جمهوری اسلامی؛

۶۶ روز از اخطار ریسی به طالبان گذشت؛ آب ندادند، اهانت کردند

تا کنون از نتیجه این تهدید خبری نشده است. روزنامه جمهوری اسلامی افزوده است: «این گروه متحجر نه تنها حاضر نشده حقایق ایران را بدهد، بلکه به نیروهای وابسته خود اجازه داده به مسوولان ایرانی حتا از طریق تلویزیون افغانستان اهانت کنند.» تنش بر سر حقایق رود هلمند در ماه های اخیر میان طالبان و ایران افزایش یافته است. دولت ایران طرف طالبان را متهم می کند که حقایق آن کشور را از دریای هلمند نمی دهد، اما طالبان ادعا دارند که به دلیل خشکسالی، افغانستان با کم آبی روبه رو بوده و با توجه به مقدار آبی که در رودخانه هلمند جاری است، حقایق ایران را به پیمانہ کافی داده اند.

کند. در این مطلب آمده است: «در ۶۶ روز گذشته، تحرکات زیادی برای اجرایی شدن معاهده ۱۳۵۱ میان ایران و افغانستان در خصوص تحویل حقایق هیرمند به ایران صورت گرفت؛ ولی هیچ یک از آنها به جاری شدن آب به سوی استان تشنه سیستان و بلوچستان منجر نشد.» طبق این نوشته، حکومت ایران برای عملی کردن هشدار رییس جمهور آن کشور حتا به اقدامات سیاسی معمولی هم متوسل نشده است.

در مطلب در مورد هشدارهای امیر عبداللهیان، وزیر خارجه ایران مبنی بر این که اگر طالبان حقایق ایران را ندهند، به فشار متوسل خواهند شد نیز نگاشته شده که

رییس جمهور آن کشور به طالبان درباره حقایق ایران از رود هیرمند گذشته؛ ولی هنوز خبری از انجام وعده های این گروه در این زمینه نشده است. روزنامه جمهوری اسلامی ایران روز سه شنبه، ۳ اسد، در مطلبی نوشته است که هیچ کس طرفدار جنگیدن با طالبان نیست؛ اما همراهی کردن با آن ها و دادن امتیاز به آن ها از ریشه اشتباه بود و این اشتباه نباید ادامه پیدا

۸ صبح، کابل: روزنامه جمهوری اسلامی ایران نوشته است که ۶۶ روز از اخطار سیدابراهیم ریسی،

فدراسیون بین المللی روزنامه نگاران بازداشت خبرنگاران توسط طالبان را محکوم کرد

۸ صبح، کابل: فدراسیون بین المللی روزنامه نگاران در واکنش به بازداشت عرفان الله بیدار، یک خبرنگار محلی در ولایت ننگرهار، بازداشت خودسرانه خبرنگاران توسط طالبان را محکوم کرده است.

فدراسیون بین المللی روزنامه نگاران روز سه شنبه، ۳ اسد، با نشر خبرنامه ای نوشته است که پس از دو سال پس از حاکمیت طالبان در افغانستان، خبرنگاران در معرض خشونت و بازداشت خودسرانه جنگ جویان این گروه قرار گرفته اند.

به گفته این نهاد، ناامنی و نگرانی در افغانستان تحت مدیریت طالبان باعث افزایش روزافزون مهاجرت روزنامه نگاران افغان شده است.

فدراسیون بین المللی روزنامه نگاران ضمن محکومیت بازداشت عرفان الله بیدار از طالبان خواسته است تا همه خبرنگاران را آزاد کند و به ارباب رسانه های افغانستان پایان دهند.

طبق خبرنامه، طالبان «محیط خطرناک» را برای خبرنگاران ایجاد کرده اند.

با سلطه طالبان در افغانستان، این گروه محدودیت های زیادی را علیه کار رسانه ای اعمال کرده است.

ادعای جبهه مقاومت: سه طالب را در سه ولایت کشتیم

در ولسوالی دره نور ولایت ننگرهار انجام شده که در نتیجه آن یک جنگجوی طالب زخمی و یک موتور نوع رنجر نیز تخریب شده است. این جبهه همچنان ادعا کرده است که در یک هفته اخیر در ولایت های کابل، پروان، کاپیسا، بغلان، تخار و بدخشان نیز حمله هایی را علیه طالبان سازماندهی کرده اند. طالبان تا کنون در این مورد چیزی نگفته اند. گفتنی است که در روزهای اخیر تحرکات جبهه های ضد طالبان در نقاط مختلف کشور افزایش داشته است. در آخرین مورد، جبهه مقاومت ملی گفته بود که در برپ حملہ چریکی بر یک پاسگاه طالبان در منطقه پل میروس از مربوطات حصه دوم کوهستان، یک جنگجوی طالب کشته و دو تن دیگرشان زخمی شده اند.

۸ صبح، کابل: جبهه مقاومت ملی مدعی شده است که نیروهای این جبهه در سه حمله جداگانه در ولایت های نورستان، ننگرهار و لغمان، سه جنگجوی طالب را کشته اند. جبهه مقاومت ملی روز سه شنبه، ۳ اسد، با نشر خبرنامه ای نوشته است که در اثر این حمله های چریکی یک طالب دیگر نیز زخمی شده است. به گفته این جبهه، حمله اولی حوالی ساعت ۶:۰۰ صبح امروز در ساحه دیگل در غرب ولایت نورستان انجام شد که در اثر آن دو طالب کشته شده اند. طبق خبرنامه، حمله دومی در منطقه چهار باغ ولایت لغمان انجام شد که در نتیجه آن یک طالب کشته شد. جبهه مقاومت تصریح کرده است که حمله سوم

امداد رسانی به تروریسم

سودجویی طالبان از روند کمک رسانی نهادهای امدادگر بین المللی برای کسانی که در افغانستان به سر می برند، مثل آفتاب روشن است...

هراس ایران از حضور گروه های تروریستی در افغانستان زیر اداره طالبان

ورود سنت اعترافات اجباری به افغانستان

در ویدیویی که به تازگی از تلویزیون ملی زیر کنترل طالبان پخش شده است، اسماعیل مشعل، یکی از فعالان فرهنگی که چندی پیش از زندان طالبان آزاد شد، با روحیه‌ای خسته و درهم‌شکسته می‌گوید که رنجوری‌های اخیر او ربطی به طالبان ندارد. او همچنان می‌افزاید که بزرگان طالبان با او به خوبی رفتار کرده‌اند. سپس وانمود می‌کند که از زندانی شدنش شکایتی ندارد و می‌گوید زندان مناسب حال او بوده است.

پخش این ویدیو پس از آن بود که کاربران شبکه‌های اجتماعی تصویری را از بیماری و شرایط نامساعد جسمی و روحی مشعل در فضای مجازی نشر کردند و بسیاری معتقد بودند که این وضعیت نتیجه حبس و شکنجه‌های است که بر وی اعمال شده است، چه به شکل جسمی و چه به شکل روحی. خود آقای مشعل در وضعیتی نیست که بتواند آزادانه درباره آن چه در زندان بر سرش آمده است، سخن بگوید و افکار عمومی از واقعیت کامل ماجراها آگاه شود. اسماعیل مشعل بدون این که به لحاظ قانونی جرمی در حقش اثبات شده باشد، تنها به علت راه‌اندازی فعالیتی فرهنگی به شکل تهیه کتاب و قرار دادن آن در دسترس مردم، به‌ویژه دخترانی که از تحصیل محروم شده‌اند، دستگیر شد و به زندان افتاد.

آنچه در این میان جلب توجه می‌کند، کپی‌برداری رژیم ملاحی طالب در افغانستان از رژیم ملاحی ایران در زمینه گرفتن اعترافات اجباری است. این سنت سیئه در همه رژیم‌های شکنجه‌گر به‌صورت یکسان دیده می‌شود که کسی در اثر جرم نکرده‌اش دستگیر شود و صرفاً به علت سرپیچی از سیاست‌های نادرست رژیم حاکم به زندان بیفتد و پس از قرار گرفتن در وضعیتی به‌شدت آسیب‌پذیر، ناگزیر شود سخنانی برخلاف میل و باور خود بگوید. حتی زندانی را مجبور می‌کنند از زندان‌بانان سپاس و قدردانی نشان بدهد. حکومت ملایی ایران در منطقه ما نمونه کامل آن شکل از شکنجه است. پیش از آن البته رژیم استالین، کوریای شمالی و برخی دیگر از حکومت‌های سرکوب‌گر اساس چنین شیوه‌ای را گذاشته بودند.

به نظر می‌رسد که طالبان از یک‌ایک شیوه‌های شکنجه و اربابی که رژیم‌های کمونیستی، نازی و فاشیسم مذهبی به اجرا گذاشته‌اند، برای گستراندن ارباب و وحشت الگو می‌گیرند. برای آن که ترس و واهمه تا اعماق جان و استخوان شهروندان ریشه بدواند، نه زنان و دختران مردم قابل ترحم دانسته می‌شوند، نه چهره‌های علمی و فرهنگی و نه فعالان سیاسی و مدنی. برای دستگیری و شکنجه کافی است که کسی یک کلمه خلاف میل حاکمان بر زبان براند و یا به سیاست‌های قرون وسطایی آنان کوچک‌ترین خرده‌ای گرفته و ناخرسندی‌اش را در عرصه عمومی نشان بدهد.

دستگیری و شکنجه در حد خود جرم است و واداشتن دستگیرشده‌گان به حضور در تلویزیون و بر زبان راندن سخنانی خلاف واقع برای تبرئه شکنجه‌گران، جرمی دیگر و شکنجه‌ای مضاعف. اگر چه مردم از دور تشخیص می‌دهند که اعترافات اجباری هیچ اعتباری ندارد و این کار به جای آسیب رساندن به حیثیت قربانی، مشروعیت نداشتن رژیم‌ها را بیشتر از پیش محو می‌کند، اما در هر حال برای قربانیان شکنجه‌ای دوچندان است. آن‌چه بر سر اسماعیل مشعل آمده، نمونه‌ای از شکنجه‌های گوناگونی است که طیف‌های مختلف مردم در افغانستان متحمل می‌شوند و نشان می‌دهد که رژیم طالبان از سنت و سیرت سایر رژیم‌های شکنجه‌گر به‌صورت طابق النعل بالنعل، پیروی می‌کند و مردم در زیر سایه شکنجه زنده‌گی می‌کنند.

اندونیزیا: سفر هیات طالبان به جاکارتا غیررسمی بود

۸صبح، کابل: وزارت خارجه اندونیزیا اعلام کرد که سفر هیات طالبان در اوایل ماه جاری میلادی به جاکارتا، پایتخت آن کشور، یک سفر «غیررسمی» بوده است.

این اظهارات را توکو فیضیه، سخنگوی وزارت خارجه اندونیزیا روز سه‌شنبه، ۳ اسد، به خبرگزاری فرانس پرس مطرح کرده است.

توکو فیضیه تصریح کرده است: «برداشت من این است که آنان [اعضای هیات طالبان] به طور غیررسمی برای مسایل داخلی ماموریت افغانستان در اینجا از جاکارتا بازدید کردند.»

او اضافه کرده است که این سفر نماینده‌گان طالبان به اندونیزیا را نمی‌توان هیات امید، زیرا هیات می‌تواند مستلزم تشریفات باشد.

پیش از این مقام‌های طالبان ادعا کرده بودند که هیات این گروه حین بازدید از اندونیزیا با شماری از

مقام‌های آن کشور نیز دیدار کرده‌اند. ضیا احمد، معاون سخنگوی وزارت خارجه طالبان، در ۲۳ سرطان، در توییتی نوشته بود که هیات این گروه به منظور تقویت روابط سیاسی و اقتصادی دو جانبه گفت‌وگوهای موثری با پژوهشگران، سیاستمداران و سرمایه‌گذاران اندونیزیا داشته‌اند. این درحالی است که طالبان از زمان تسلطشان به این سو، همواره تلاش کردند تا از سوی جامعه بین‌المللی به رسمیت شناخته شوند، اما تا کنون هیچ کشور به‌شمول کشورهای اسلامی رژیم این گروه را به رسمیت نشناخته‌اند.

تقویت روابط سیاسی و ارتباط اقتصادی با اندونیزیا بخشی از تلاش‌های طالبان به منظور به رسمیت شناختن اداره این گروه به شمار می‌رود، اما اندونیزیا، پر جمعیت‌ترین کشور اسلامی، تا کنون اداره طالبان را به رسمیت نشناخته است.

حمله‌های راکتی نیروهای پاکستانی بر ولسوالی برملم پکتیکا

۸صبح، پکتیکا: نظامیان پاکستانی بخش‌هایی از ولسوالی برملم ولایت پکتیکا را راکت باران کرده‌اند. منابع معتبر از این ولایت روز سه‌شنبه، ۳ اسد، می‌گویند که نظامیان پاکستانی از عصر روز گذشته تا نیمه‌های شب گذشته، بخش‌هایی از ولسوالی برملم در نزدیکی خط دیورند را هدف حملات سلاح‌های ثقیله قرار داده‌اند.

به گفته منابع، ده‌ها فیر راکت بر ساحه کونده ولسوالی برملم اصابت کرده است.

تا کنون از تلفات و خسارات این حملات اطلاعات

عبدالرحی عابر خبرمرگش را تکذیب کرد

۸صبح، کابل: عبدالرحی عابر، گوینده، مترجم و دکلماتور کشور خبر مرگش را تکذیب کرده است. خبر مرگ آقای عابر روز دوشنبه، ۲ اسد، توسط دوستانش در شبکه‌های اجتماعی دست‌به‌دست می‌شد.

شماری از نهادهای معتبر رسانه‌ای نیز خبر مرگ عابر را منتشر کردند.

روزنامه ۸صبح خبر مرگ وی را به نقل از دوستان و همکاران سابق وی تهیه کرده بود.

شبیراحمد، فرزند عابر در گفت‌وگو با روزنامه ۸صبح

می‌گوید که پدرش صحت دارد و خبرهای نشرشده در فضای مجازی حقیقت ندارند.

او از چهره‌های محبوب تلویزیون و رادیو بود. عابر سال‌های زیاد در رسانه‌های مختلف افغانستان ایفای وظیفه کرد.

اجساد شش تن از قربانیان سیلاب در پغمان پیدا شدند

۸صبح، کابل: وقوع سیلاب در ولسوالی پغمان کابل تلفات جانی و خسارات مالی برجا گذاشته است. وزارت امور داخله طالبان روز سه‌شنبه، ۳ اسد، با نشر خبرنامه‌ای گفته که جسد شش تن از ناپدیدشده‌گان ناشی از سیلاب در ولسوالی پغمان را به تازگی پیدا کرده‌اند. این وزارت افزوده که اجساد این افراد از ساحات لوری غوندی و ارغندی یافت و به خانواده‌هایشان

تحویل داده شده است. بربنیاد خبرنامه، در نتیجه سیلاب‌های اخیر تا کنون ده‌ها زخمی به شفاخانه منتقل شده‌اند. به گفته وزارت امور داخله، تیم‌های نجات هنوز هم در جست‌وجوی اجساد قربانیان هستند. این وزارت از تلفات جانی و خسارات مالی ناشی از سیلاب در چندین ولایت دیگر نیز خبر داده است. این در حالی است که در پی سیلاب‌های اخیر در میدان وردک دست‌کم ۳۱ تن جان باخته و ده‌ها تن دیگر زخمی و یا ناپدید شده‌اند.

طالبان حسیب احراری را پس از حدود دو ماه از زندان آزاد کردند

۸صبح، پنجشیر: منابع محلی در پنجشیر می‌گویند که طالبان حسیب احراری، شاعر و نویسنده اهل این ولایت را از بند آزاد کرده‌اند. یکی از بسته‌گان احراری در صحبت با روزنامه ۸صبح تایید کرد که این شاعر روز دوشنبه، ۲ اسد، پس از ۵۳ روز از زندان طالبان آزاد شده است.

به گفته او، طالبان حسیب احراری را با «قید ضمانت» رها کرده‌اند.

حسیب احراری، شاعر و نویسنده باشنده پنجشیر که اشعار میهنی با مضمون آزادی‌اش معروف است، به تاریخ ۱۰ جوزا، از خانه‌اش در ساحه خیرخانه از مربوطات حوزه یازدهم امنیتی شهر کابل بازداشت شده بود.

پیش از این، نهادی موسوم به «فریدم نو» خواستار آزادی فوری حسیب احراری، شاعر و سایر فعالان مدنی از زندان طالبان شده بود.

در حال حاضر، مرتضی بهبودی، خبرنگار افغانستانی-فرانسوی، مطیع‌الله ویسا، فعال عرصه آموزش، رسول پارسی، استاد دانشگاه و شماری دیگر از فعالان جامعه مدنی در زندان طالبان به‌سر می‌برند.

سرازیر شدن سیلاب در پروان و غزنی؛

پنج تن به‌شمول کودکان در سیاه‌گرد جان باختند

۸صبح، پروان: منابع محلی و طالبان از سرازیر شدن سیلاب‌های مدهش در پروان و غزنی خبر داده و می‌گویند که این سیلاب‌ها خسارات هنگفت مالی و جانی به باشنده‌گان محل وارد کرده است.

حکمت‌الله شمیم، سخنگوی والی طالبان در پروان با نشر توییتی نوشته است که دوشنبه‌شب، ۲ اسد، در پی سرازیر شدن سیلاب‌های در مناطق قول لچ، چهارده و فرنجل ولسوالی سیاه‌گرد دره غوربند این ولایت، پنج تن به‌شمول کودکان جان‌باخته‌اند. به گفته او، در پی جاری شدن این سیلاب‌ها به باشنده‌گان محل خسارات هنگفت مالی نیز وارد شده و جاده عمومی پروان-بامیان به‌روی ترافیک بسته شده است.

در همین حال، منابع محلی در غزنی نیز می‌گویند که شب گذشته در اثر جاری شدن سیلاب‌ها در مرکز و ولسوالی‌های ناور، مالستان و قره‌باغ این ولایت، خسارات هنگفت مالی به باشنده‌گان محل وارد شده است.

به گفته منابع، در پی این سیلاب‌ها بیش از ۲۵ منزل مسکونی، حدود ۲۰۰ جریب زمین زراعتی تخریب و راه‌های مواصلاتی دره «گل‌کوه» به ولسوالی قره‌باغ نیز به‌روی رفت‌وآمد بسته شده است.

این درحالی است که از سه روز به این‌سو چندین ولایت کشور گواه سرازیر شدن سیلاب‌های مدهش بوده‌اند.

از این میان، بیش از ۳۱ تن تنها در ولایت میدان‌وردک در پی سرازیر شدن سیلاب جان باخته‌اند.

به نام نیازمندان، به کام طالبان

امین کاوه

یک گزارش که برای دولت امریکا تهیه شده، از نفوذ و کنترل «تروریست‌ها» در کمک‌های بشردوستانه، پرده برداشته است. براساس این گزارش، طالبان در نهادهای بین‌المللی امداد رسانی در افغانستان به‌طور سیستماتیک و هدفمند نفوذ کرده‌اند. طبق گزارش، طالبان کمک‌های بین‌المللی را به‌عنوان منبع درآمد خود می‌بینند و نهادهای کمک‌کننده به دلیل امضای تفاهم‌نامه با استخبارات این گروه، قدرت چانه‌زنی را از دست داده‌اند. در گزارش آمده است که طالبان از ارباب و اجبار بر نیروهای محلی سازمان‌های امداد رسانی، برای کسب اعتبار خود استفاده می‌کنند. در گزارش گفته شده از زمانی که «تروریست‌ها» قاجاقچیان مواد مخدر، به‌گونه غیرقانونی به قدرت رسیده‌اند، سوءاستفاده از کمک‌های بشردوستانه، به‌طور سازمان یافته، افزایش پیدا کرده است. این گزارش به توصیه اداره توسعه‌ای ایالات متحده برای دولت بایستن تهیه شده است. جزئیات این گزارش تا کنون علنی نشده، اما یک نسخه آن به دست نشریه فارن‌پالیسی رسیده است.

سازمان صلح بین‌الملل گزارشی را از جریان روند توزیع و استفاده کمک‌های بشردوستانه در دو سال گذشته به توصیه اداره توسعه‌ای ایالات متحده در افغانستان (USAID) برای دولت جو بایدن تهیه کرده است. در این گزارش گفته شده است که کمک‌های بشردوستانه در نفوذ طالبان قرار دارد. براساس این گزارش، طالبان به‌طور سیستماتیک و هدفمند به دنبال تغییر انحرافی کمک‌های بین‌المللی در افغانستان هستند. این گزارش تا کنون علنی نشده، اما یک نسخه آن در اختیار نشریه فارن‌پالیسی قرار گرفته است.

فارن‌پالیسی گزارش داده است که طالبان کمک‌های بین‌المللی را به‌عنوان منبع درآمد خود می‌بینند. براساس گزارش، این گروه از ارباب و اجبار بر نیروهای محلی سازمان ملل متحد و سایر سازمان‌های غیردولتی، برای کسب اعتبار و انحراف کامل کمک‌های بشری به‌سود خود، استفاده می‌کنند.

بربنیاد این گزارش، استفاده از موسسه‌های خیریه و کمک‌های بین‌المللی برای جمع‌آوری پول، در حاکمیت نخست طالبان در افغانستان وجود داشته، اما این رویکرد از زمان تسلط مجدد این گروه، اهمیت بیش‌تری پیدا کرده است. در گزارش آمده است:

«زمانی که تروریست‌ها و قاجاقچیان مواد مخدر به‌گونه غیرقانونی به قدرت رسیدند، استفاده از کمک‌های بشری، اهمیت بیش‌تری پیدا کرده است.»

همچنان گفته شده که این گزارش، تحلیل دقیق از وضعیت ویران‌گر سیاسی و اقتصادی افغانستان در دو سال سلطه طالبان، ارائه می‌کند. نویسنده گزارش تاکید کرده که کمک‌های بشردوستانه به‌طور سیستماتیک از طریق دست‌های تحت کنترل طالبان منحرف می‌شود و سوالات جدی در مورد حضور نهادهای سازمان ملل متحد در افغانستان ایجاد شده است. در گزارش گفته شده که سازمان ملل مسوول کمک‌رسانی به افراد نیازمند در افغانستان است؛ اما اکنون مأموریت این نهاد مورد سوال قرار دارد. گزارش می‌گوید: «به نظر می‌رسد طالبان سیستم سازمان ملل را به‌عنوان یک جریان درآمدی دیگر می‌نگرند و به دنبال انحصار و متمرکز کردن کنترل بر آن هستند.»

این گزارش توانایی سازمان‌های جهانی برای کنترل جریان کمک‌ها، از جمله ارسال حدود دو میلیارد دلار تنها از سوی ایالات متحده از ۲۴ اسد سال ۱۴۰۰ به این‌سور مورد تردید قرار می‌دهد. در گزارش گفته شده است که حرکت در جهت به‌رسمیت‌شناختن طالبان به‌عنوان دولت مشروع افغانستان، از سوی دولت بایستن و کشورهای غربی، افزایش یافته است. اما در گزارش تاکید شده که طالبان به‌جای تلاش برای پاسخ‌گویی به سیاست‌های «وحشیانه‌ای» که مردم افغانستان را زیر پا گذاشته و دوباره این کشور را به پناه‌گاه تروریسم جهانی تبدیل کرده، رو آورده‌اند. در گزارش تذکر رفته که حداقل ۱۹ سازمان در افغانستان پس از دستور منع استخدام زنان در سازمان‌های غیردولتی، عملاً به‌طور غیرقانونی فعالیت می‌کنند. طبق گزارش، عدم تبعیض اساس منشور سازمان ملل متحد است و به‌گونه تلویحی اشاره شده که این سازمان‌ها به‌خاطر تمديد مأموریت‌شان زنان را به‌گونه غیرقانونی معاش می‌دهند. در گزارش آمده است: «بسیاری از سازمان‌های غیردولتی در حال حاضر به زنان پول می‌دهند تا در خانه بمانند، در حالی که طالبان به آن‌ها [زنان] دستور داده است تا اقارب مرد خود را برای کار به‌جای خود بفرستند.»

سازمان صلح بین‌الملل گزارشی را از جریان روند توزیع و استفاده کمک‌های بشردوستانه در دو سال گذشته به توصیه اداره توسعه‌ای ایالات متحده در افغانستان (USAID) برای دولت جو بایدن تهیه کرده است. در این گزارش گفته شده است که کمک‌های بشردوستانه در نفوذ طالبان قرار دارد. براساس این گزارش، طالبان به‌طور سیستماتیک و هدفمند به دنبال تغییر انحرافی کمک‌های بین‌المللی در افغانستان هستند.

حاضر به زنان پول می‌دهند تا در خانه بمانند، در حالی که طالبان به آن‌ها [زنان] دستور داده است تا اقارب مرد خود را برای کار به‌جای خود بفرستند.»

سازمان صلح بین‌الملل در حالی از نفوذ طالبان در کمک‌های بشردوستانه در افغانستان گزارش می‌دهد که پیش از این، سازمان ملل متحد در افغانستان گفته که از تقاضای ۴.۶ میلیارد دلار برای کمک‌های بشری در این کشور، جامعه جهانی تنها ۳.۲ میلیارد دلار را داده است. این در حالی است که براساس گزارش‌های سازمان ملل، حدود نیمی از جمعیت افغانستان برای زنده ماندن نیازمند کمک‌های خارجی هستند.

در این گزارش که در ماه می سال جاری میلادی توسط سازمان صلح بین‌الملل به اداره بایستن ارائه شده، اگرچه اهداکننده‌گان برای جمع‌آوری پول نقد به نهادهای خیریه در افغانستان قابل درک توصیف شده است. نویسنده‌گان گزارش نتیجه می‌گیرند که «طالبان به‌شدت و به‌طرز تعجب‌آوری منسجم باقی مانده‌اند.» بربنیاد این گزارش، در حال حاضر مرکز قدرت سیاسی از کابل به قندهار منتقل شده است و

قدرت تصمیم‌گیری بر محور ملا هبت‌الله آخوندزاده، رهبر طالبان، می‌چرخد.

در گزارش آمده است که سازمان‌های غیردولتی مجبور به امضای تفاهم‌نامه با وزارت‌خانه‌هایی هستند که توسط مأموران سرویس مخفی طالبان، زیر اداره استخبارات این گروه، مدیریت می‌شوند. این گزارش گفته که اداره استخبارات طالبان مسوول نظارت بر سازمان‌های غیردولتی است. طبق توضیح این گزارش، با امضای تفاهم‌نامه، توانایی اعمال نفوذ سازمان‌های کمک‌کننده در افغانستان از بین می‌رود. همچنان گزارش افزوده که استخبارات طالبان «مسوول کشتار مخالفان در ننگرهار» است.

این گزارش خاطر نشان می‌کند که سازمان ملل متحد و سازمان‌های غیردولتی فاقد قدرت چانه‌زنی دسته‌جمعی هستند، زیرا توافق‌نامه‌های دوجانبه را مطابق با شرایط نظارت و کنترل طالبان، امضا می‌کنند.

در گزارش همچنین برخی از امور مالی طالبان نیز توضیح داده شده، اما گفته شده که نحوه مصرف عواید رسمی در افغانستان از سوی طالبان نامشخص است و هیچ کسی نمی‌داند که عواید رسمی این کشور در کجا و چه‌گونه به‌مصرف می‌رسد. این گزارش تخمین می‌زند که حدود ۴۰ درصد از بودجه دولتی به بخش‌های امنیتی این گروه اختصاص می‌یابد. در گزارش تاکید شده است: «طالبان به‌وضوح در حال تولید درآمد هستند، اما اصلاً مشخص نیست که آن‌ها آن را صرف چه چیزی می‌کنند.»

سازمان صلح بین‌الملل در حالی گزارشی از نفوذ گسترده طالبان و سایر گروه‌های «تروریستی» در نهادهای کمک‌کننده در افغانستان خبر می‌دهد که وزارت اقتصاد تحت کنترل طالبان، گزارش داده که در یک سال پسین، بیش از ۳۰۰ و ۷۰ موسسه جدید در این وزارت به‌شمول ۲۱ موسسه خارجی، ثبت شده است. با این حال، منابع آگاه از سازمان‌های خارجی به روزنامه ۸ صبح می‌گویند که برخی از مسوولان این وزارت به‌شکل غیرمستقیم به آنان هشدار دادند که اگر به موسسه‌های افراد وابسته به این گروه پروژه ندهند، برای‌شان مشکل ایجاد خواهند کرد.

پیش از این، برنامه جهانی غذا گفته است که بیش از ۱۵ میلیون تن در افغانستان تا پایان ماه اکتوبر ۲۰۲۳ میلادی با ناامنی شدید غذایی روبه‌رو خواهند شد. افزون بر این، دفتر هیات معاونت سازمان ملل در افغانستان (یوناما) گفته که ۲۴.۴ میلیون تن نیاز به کمک‌های بشردوستانه دارند و از هر ۱۰ تن ۹ تن در کشور در فقر زنده‌گی می‌کنند. به گفته یوناما، افغانستان در مقیاس بی‌سابقه در میان بحران قرار دارد.

با این حال، گفته می‌شود که ماهانه بیش‌تر از ۱۵۰ میلیون دلار پول نقد به کابل می‌رسد. سازمان ملل تاکید کرده که این کمک‌ها در دسترس طالبان قرار نمی‌گیرد و از آن برای تأمین کمک‌های بشردوستانه استفاده می‌شود.

سال‌ها تلاش بی‌نتیجه؛

دانش‌آموزان دختر این بار در سوگ آزمون کانکور نشانده شده‌اند

به‌نیا

تعدد معادلات حل‌شده روی ورق‌هایی که طول آن به مترها می‌رسد، از تعداد روزها و شب‌های خبر می‌دهد که او با حل آن‌ها پلک روی هم نگذاشته است. بیشتر از چهار سال است که زنده‌گی‌اش با معادلات ریاضی، فزیک و کیمیا رقم خورده است. صبح‌گاهان را با حل آن آغاز می‌کند، شام‌گاهان را با تمرین به پایان می‌رساند و نصف شب به مرور آن می‌پردازد. تقسیم‌اوقات روزانه‌اش را طوری چیده است که در آن بیست‌وچهار ساعت را به دقیقه‌های منظم

برای مطالعه کردن مضمون‌های ساینسی و اجتماعی اختصاص داده است. دقیقه‌ای برای تفریح، رخصتی و خوش‌گذرانی نگذاشته است. حتا ساعت خوابش نیز در آن درج شده که بیشتر از سه یا چهار ساعت در یک شبانه‌روز نیست. این تقسیم‌اوقات روزانه یک دانش‌آموز دختر پیش از اخذ آزمون کانکور است که در آن ثانیه‌ها و دقیقه‌ها را کنار هم برای دست‌یابی به رویاهایش چیده است؛ رویاهایی بلند که قد آن به بلندی آسمان می‌رسد و دست یافتن به آن نیاز به تلاش فراوان دارد.

روز نشناخته و سخت تلاش می‌کند. او در یک قدمی رسیدن به آن قرار داشت که حاکمان طالب، آن را دست‌نیافتنی کردند. بسیار دوید، اما جاده‌های رسیدن به هدف را به روی او مسدود کردند. طالبان در ادامه وضع محدودیت‌ها بالای زنان و دختران، این بار دانش‌آموزان دختر را از اشتراک در آزمون عمومی کانکور منع کرده و بالای سال‌ها زحمت آنان خاک ناامیدی پاشیده‌اند. این گروه با این دستور رویاهای آنان را زیر آوارهای خاک دفن کرده است. دریا این خبر را از طریق صفحات اجتماعی می‌خواند. دنیا بار دیگر پیش چشمش سیاهی می‌کند و پاهایش

توان نگه‌داشتن او را از دست می‌دهند. باور نمی‌کند، اما حقیقت تلخی است که کام او را می‌سوزاند. می‌نالد و زارزار گریه می‌کند؛ اما کاری از دستش برنمی‌آید. او نیز همانند بسیاری از دختران محروم از حق تحصیل، در سوگ از دست دادن رویاهایش زانوی غم بغل کرده است. بعد از آن روز، دریا همانند کسی که عزیزی را گم کرده باشد، سرگردان و پریشان است. افسرده‌گی و اضطراب از سیمایش می‌بارد. ناامیدی تا مغز استخوانش رخنه کرده است.

تمرکز بر مدارس دینی؛

آموزش طالبانی چگونه است؟

محمدعلی نظری

تمرکز بر
مدرسه‌سازی،
سرمایه‌گذاری
طالبان برای
آینده است.

آغاز سلطه بر کشور، بدون ائتلاف وقت، در همین راستا اقدام کنند. مدرسه‌سازی مکتب‌ها با تغییر نصاب آموزشی، نیز می‌تواند در همین راستا معنا شود. دانش‌آموزانی که در مکتب نصاب طالبانی را بخوانند، ساده‌تر می‌توانند جذب مدارس جهادی طالبان شوند. به همین دلیل، طالبان مکتب و حتا دانشگاه‌ها را شبیه مدرسه ساخته‌اند که به آن افتخار هم می‌کنند. به تاریخ ۷ ثور ۱۴۰۲ مولوی حبیب‌الله آغا، سرپرست وزارت معارف طالبان، در سفر به هلمند گفت که با «اسلامی» سازی نصاب و مکتب، فاصله بین مدارس و مکتب از بین رفته است. اخیراً هم سراج‌الدین حقانی در خوست گفته است که فاصله بین مدارس، مکتب و دانشگاه از بین رفته است.

در دور اول حاکمیت این گروه، نیز برای تولید جنگ‌جو به مدرسه‌سازی اقدام شده بود. وحید مژده می‌نویسد: «ملا امیرخان متقی در ساختمان علوم اجتماعی نزدیک پلی‌تخنیک کابل مدرسه بسیار بزرگی به نام «مدرسه فاروقیه» را اساس گذاشت و یک نفر پاکستانی را به‌حیث سرمدرس در آنجا مقرر نمود تا شیوه تدریس به‌شکل مدارس پاکستانی عملی گردد.» (مژده، ۱۳۸۲: ص ۱۱۵) متقی برای مدتی در دور اول طالبان، وزیر معارف این گروه بود. مژده می‌افزاید که هدف از ساختن چنین مدرسه‌ای، تربیت طالبان به منظور جنگ بود، هر چند به گفته مژده وقتی امریکایی‌ها به افغانستان حمله کردند و طالبان از دانش‌آموزان آن مدرسه خواستند تا به جنگ بروند، آن‌ها گریختند.

این بار طالبان به‌شکل بسیار گسترده به مدرسه‌سازی اقدام کرده‌اند. بخشی از این مدارس با نام «مدرسه جهادی» ایجاد شده‌اند. تعداد زیادی از دانش‌آموزان آن نوع مدارس را فرزندان طالبانی تشکیل می‌دهند که در جنگ با دولت افغانستان و نیروهای ناتو کشته شده یا خود را انتحار کرده‌اند. خانواده‌های آن‌ها که یک بار جوانی را به پای طالبان به قربانگاه فرستاده‌اند، نسل دوم را نیز در همان مسیر از دست خواهند داد.

آن گروه حمایت کرده‌اند. دیروز که مولوی عبدالسلام حنفی، معاون اداری ریاست‌الوزرای طالبان، با شماری از ملاهای فاریاب دیدار داشت، گفت: «علما نقش بسیار مهم و مؤثری جهت مستحکم ساختن نظام اسلامی در کشور و ایجاد وحدت میان همه اقشار مردم دارند و از آنان خواست در تحکیم این نظام تلاش کنند.» شبیه همین سخنان را به تاریخ ۲۲ سرطان ۱۴۰۰ مولوی عبدالکبیر، معاون سیاسی رییس‌الوزرای طالبان، در دیدار با ملاهای ننگرهار بیان داشته بود. مولوی عبدالکبیر گفته بود: «علما در شرایط کنونی مسوولیت بزرگی دارند و می‌توانند حامیان خوبی برای امارت اسلامی باشند.» او در ادامه گفته بود: «شوراهای علما باید فعالیت‌های خود را به مناطق دوردست گسترش دهند تا پیام امارت اسلامی به‌گونه بهتر برای همه برسد.» آموزشی که چنین حمایتی را برای طالبان فراهم نکند، از نظر این گروه غیرمفید و حتا مضر است و آن‌ها مامورند تا شش چنان آموزشی را از سر جامعه کم کنند.

دیروز دو خبر از ریاست‌الوزرای طالبان توسط آژانس خبری باخت نشر شد که در یکی از آن‌ها مولوی عبدالسلام با علمای فاریاب دیدار کرده و نقش آن‌ها را در تحکیم رژیم طالبان مهم خوانده و در دیگری مولوی عبدالکبیر با ملاهای کابل دیدار کرده و بر حمایت از آن‌ها و تقویت مدارس و مساجد تأکید کرده است. همه صفحات خبری که توسط طالبان کنترل می‌شوند، از مدرسه‌سازی و آموزش مدرسه‌ای سخن می‌گویند. گویی جهان به طالب و طالب به مدرسه خلاصه شده است. فرقی نمی‌کند که وزیر داخله این گروه باشد یا وزیر معارفش، از ضرورت مدرسه‌سازی و «پیش‌رفت‌های طالبان در این عرصه» یاد می‌کند.

در این میان، هیچ سخنی از آموزش مدرن نیست. تمرکز بر مدرسه‌سازی، سرمایه‌گذاری طالبان برای آینده است. این مدارس، نسل جدیدی از جنگ‌جویان را در اختیار رهبران طالبان و از آن طریق در اختیار بنیادگرایی و تروریسم قرار می‌دهند. غایت مدرسه‌سازی، تولید جنگ‌جوی آماده مرگ است. این ضرورت رهبران طالبان را واداشته تا از همان

نگرانی آن‌ها از این بابت است که با طالبانی شدن آموزش، فرزندان‌شان مانند نیروهای این گروه بار بیایند و جذب گروه‌های تروریستی شوند و خود را در میان جمعیتی انتحار کنند. به همین دلیل، برخی از خانواده‌ها خود مانع آموزش فرزندان‌شان در مکتب تحت کنترل طالبان می‌شوند، به این هدف که از تروریست شدن و افراطی بار آمدن آن‌ها جلوگیری کرده باشند.

در سوی دیگر، طالبان بیش از اندازه روی آموزش مدرسه‌ای تمرکز کرده‌اند. دلیل این تمرکز، ضرورت این گروه به نیروهای انسانی آماده مرگ است. رهبران گروه طالبان که خود از مدرسه برخاسته‌اند، در طی دو دهه اخیر توانستند با بسیاری از مدرسان و دانش‌آموزان مدارس دینی ارتباط برقرار کنند تا به گفته سراج‌الدین حقانی از آن‌ها در رسیدن به پیروزی یاری جویند. برخی از مدارس دینی، چنین حمایتی را برای طالبان فراهم کردند، هرچند در مواردی تعدادی از استادان و دانشجویان تندرو دانشگاه‌ها نیز به آن جریان پیوستند و راه‌صاف‌کن طالبان شدند. سراج‌الدین حقانی، سرپرست وزارت داخله طالبان، در سفر اخیرش به خوست در سخنرانی میان دانشجویان دانشگاه شاید گفت: «در بیست سال گذشته، تنها مدرسه نبود، بلکه پوهنتون هم در کنار آن ایستاده بود. بعضاً محصلین نقشه‌هایی را برای ما می‌ساخت و ما به رویت آن عملیات را ترتیب می‌کردیم که این عملیات آن‌قدر مفید تمام می‌شد که به دشمن ضربات کوبنده وارد می‌کردیم.» علاوه بر آن، برخی فارغان مدارس و ملاها با طالبان سمپاتی دارند و در دو دهه اخیر از

دو سال سلطه طالبان، به‌ساده‌گی توانسته نتیجه دو دهه تلاش برای مدرن‌سازی آموزش در کشور را نابود کند. از میلیون‌ها دانش‌آموز دختر و پسر، کمتر از نیم آن‌ها را که دختران بالاتر از صنف ششم بودند، طالبان از حق مشروع و انسانی‌شان محروم کرده‌اند. بخشی دیگر از دانش‌آموزان، به دلیل نسبت خانواده‌گی با مسوولان و مقام‌های دوران جمهوری، مجبور به ترک کشور شده‌اند. تعدادی دیگر، از شدت فقر امکان ادامه تحصیل و تعلیم را ندارند؛ این گروه حالا یا کودکان کار را در داخل تشکیل می‌دهند یا در کشورهای همسایه مشغول کارهای شاق هستند. یک گروه دیگر هم مربوط خانواده‌هایی می‌شوند که برای یافتن امکان تحصیل دختران‌شان، به‌صورت خانواده‌گی کشور را ترک کرده و راه مهاجرت در پیش گرفته‌اند تا چانس خود را در کشوری دیگر بیازمایند.

همین مقدار دانش‌آموزی که در کشور بی‌آمار ماهنوز مکتب می‌روند، از نبود امکانات آموزشی و استادان مسلکی شکایت دارند. طالبان بخشی از نیروی خود را نتوانستند در ساختار قدرت صاحب چوکی‌های سیاسی و نظامی سازند، بنابراین مجبور شدند آن نیروهای جنگ‌دیده اما مکتب‌نرفته را سند فراغت بدهند و به‌عنوان معلم به مکتب بفرستند. با این کار، هم نیروهایش را استخدام کرده تا از شورش احتمالی آن‌ها جلوگیری کند و هم بر آموزش مدرن ضربه‌ای سنگین وارد کرده است؛ کاری که این گروه ماموریت غیررسمی خود می‌داند. پدران این تعداد دانش‌آموزانی که هنوز مکتب می‌روند، نیز ناراضی و نسبت به سرنوشت فرزندان و آینده آن‌ها نگرانند.

امدادرسانی به تروریسم

مزدک پارسی

سودجویی طالبان از روند کمک‌رسانی نهادهای امدادگر بین‌المللی برای کسانی که در افغانستان به سر می‌برند، مثل آفتاب روشن است. این سودجویی با گذشت هر روز نه‌تنها کاهش نیافته بلکه شدت بیش‌تری هم گرفته است. بارها گزارش شده که گروه طالبان جلو فعالیت موسسات کمک‌کننده‌ای را که حاضر نشده‌اند به این گروه باج دهند، گرفته است. این موسسات وقتی سرشان به سنگ لجاجت طالبانی خورد و نتوانستند با اصول خودشان کار کنند، مجبور شدند در چهارچوب مورد نظر طالبان به فعالیت ادامه دهند. حتا سازمان ملل با تمام هشدارهایش در پیوند به منع کار زنان در این سازمان، سرانجام به خواست طالبان تن داد و گزینه ماندن در افغانستان را برگزید.

ماندن موسسات امدادگران جهانی در افغانستان تحت هر شرایطی برای شهروندانی که به‌شدت به کمک‌های بشردوستانه نیاز دارند، ظاهراً

گزارشی که اخیراً با سفارش اداره توسعه بین‌المللی دولت امریکا تهیه شده، نشان می‌دهد که طالبان در نهادهای بین‌المللی امدادگران نفوذ کرده‌اند و سعی دارند کمک‌های سازمان ملل را تحت نظارت خود در بیاورند. براساس این گزارش، طالبان به کمک‌های بشردوستانه به‌عنوان یک منبع عایداتی می‌بینند. پیش از این نیز اداره بازرسی ویژه امریکا برای افغانستان (سیگار) در گزارشی گفته بود که روند کمک‌رسانی به آسیب‌دیده‌گان شفاف نیست و نمی‌توان مطمئن بود که کمک‌های بشردوستانه به طالبان نمی‌رسد. رسانه‌ها نیز بارها از دخالت پرنرنگ طالبان در روند امدادرسانی نهادهای بین‌المللی گزارش داده‌اند. براساس این گزارش‌ها، نیازمندان همواره با شکایت از وجود فساد در روند کمک‌رسانی گفته‌اند که طالبان با دخالت در این روند، کمک‌ها را به نزدیکان‌شان توزیع کرده و یا افراد مورد نظر خود را در فهرست نیازمندان جابه‌جا می‌کنند.

نمی‌تواند به وظایفش عمل کند و نیاز به کمک بیرونی دارد - جاگزین دولت‌ها شده و وظایف آن‌ها را پیش می‌برد. ان‌جی‌اوها با گرفتن پروژه‌های کلان از دولت‌های غربی پول زیادی به جیب می‌زنند. این موسسات از فسادزده‌گی نهادهای که در بیش از بیست سال گذشته در افغانستان وجود داشته است، در امان نبوده و نقش پرنرنگی در ترویج فساد بازی کرده‌اند و همچنان به این کار ادامه می‌دهند.

ادامه در صفحه ۶

هفت‌هشت ماه بعد از بازگشت طالبان، عکسی از یک جنگ‌جوی مسلح طالبان انتشار یافت که او را در یک کتاب‌فروشی در کابل نشان می‌داد. آن جنگ‌جو کلاشنیکوفش را به بدنش تکیه داده و کتابی را در دست گرفته و ظاهراً سرگرم مطالعه آن بود. آلبرتو مانگوتل، نویسنده و مترجم آرژانتینی-کانادایی، می‌گوید: «ما بدون ساختن یک قصه نمی‌توانیم به عکسی نگاه کنیم. ما در واقع داستانی را که فکر می‌کنیم در عکس می‌بینیم از پیش خود می‌سازیم.» در تحلیل این عکس هم نظرات مختلفی ابراز شد. یکی نوشت، ای کاش این جنگ‌جوی طالب به کتاب زودتر می‌رسید تا به این وضعیت نمی‌رسید و جنگ‌جو نمی‌شد. شخص دومی نوشته بود شاید کتاب‌ها را از آن جهت مطالعه می‌کند که ببیند چه کتاب‌هایی باید سانسور شود. در هر حال، فراگیر شدن آن عکس در آن زمان در فضای مجازی این موضوع را آشکار کرد که تصویری که مردم از طالبان در ذهن دارند، تصویر افرادی است که خشن و بی‌رحمند و به کتاب، خواندن و نوشتن علاقه‌ای ندارند و از فرهنگ، تاریخ و ادبیات بویی نبرده‌اند، و حالا که می‌دیدند عکسی پخش شده که ظاهراً خلاف آن را ثابت می‌کند متعجب شده و مشغول گمانه‌زنی‌های متفاوت بودند. چرا باید فکر کنیم جنگ‌جو یا صاحب‌منصب گروه طالبان، کتاب نمی‌خواند؟

اصل مساله آن است که نگاه ما به کتاب‌نگاهی تقدیس‌گرایانه و رمانتیک است. شبکه‌های اجتماعی هم به چنین نگاهی دامن زده‌اند. گمان می‌کنیم کتاب خواندن سبب می‌شود اشخاص کتاب‌خوان دست از خشونت بردارند، به کثرت‌گرایی و انواع مختلف پلورالیسم باورمند شوند، راه مدارا با مخالفان

آیا طالبان کتاب می‌خوانند؟

روستایی

«طالبان» جمع «طالب» است. طالب در اصل به کسی اطلاق می‌شود که در مدرسه دینی سرگرم آموزش باشد و هنوز آموزش‌هایش را به پایان نرسانده باشد. با توجه به این معنا، تعجب‌آور نیست اگر چنین شخصی با کتاب سروکار داشته باشد و حتا ممکن است کتاب‌های پرشماری را با دقت خوانده باشد.

را برگزینند و به حذف مخالفان فکری خود دست زنند، و اگر شخصی کتاب‌خوان را مشاهده کردیم که نه تنها به هم‌زیستی با مخالفان فکری دعوت نمی‌کند بلکه عملاً به سرکوب آنان می‌پردازد، از شدت شگفتی زده‌گی دهان ما باز می‌ماند. بی هیچ شک و شبهه‌ای این نوع برداشت درباره کتاب، برداشت بسیار ساده‌انگارانه و کودکانه است. باید بپذیریم که کتاب هم رسانه‌ای است در جنب رسانه‌های دیگر و مطابق میل افراد یا گروه‌هایی که کتاب‌ها را عرضه می‌کنند، نوشته می‌شود و آرمان‌ها و علایق نویسندگان را منعکس می‌کند. از این رو، نفس کتاب خواندن نه تنها ارزش نیست بلکه ممکن است به ضد ارزش تبدیل شود و بانی روندهای نادرست باشد.

«طالبان» جمع «طالب» است. طالب در اصل به کسی اطلاق می‌شود که در مدرسه دینی سرگرم آموزش باشد و هنوز آموزش‌هایش را به پایان نرسانده باشد. با توجه به این معنا، تعجب‌آور نیست اگر چنین شخصی با کتاب سروکار داشته باشد و حتا ممکن است کتاب‌های پرشماری را با دقت خوانده باشد، بله، ممکن است وی کتاب‌های زیادی را خوانده باشد،

اما از آن جنس کتاب‌هایی که متعلق به زمانه‌های قدیم است و گزارشی از حال و احوال این روزهای بشر ارایه نمی‌کند و در آن از تحولات شگفت‌آور عصر حاضر خبری نیست. روال معمول این است که «طالب» کتاب‌هایی را، چه به‌عنوان کتاب درسی و چه در قالب مطالعه آزاد، می‌خواند که مربوط به فقه، حدیث، تفسیر، صرف، نحو، بلاغت زبان عربی و ... است. آن هم از منابعی که صدها سال پیش به نگارش درآمده است. آیا چنین کتاب خواندنی ممکن است رهایی‌بخش و راه‌گشا باشد و برای حل چالش‌های امروزی یک جامعه راه‌کاری به‌دست دهد؟

ضرورتی ندارد صغرا و کبرا قطار کنیم و با تلاش طاقت‌فرسا به این نتیجه دست یابیم که کتاب خواندن با خشونت‌ورزی، خون‌آشامی، استبداد و تمامیت‌خواهی تعارضی ندارد. تاریخ معاصر بشر به قدر کافی نمونه‌هایی در این باب ارایه می‌کند. مطابق نقل تاریخ، بعضی از خون‌ریزترین، آدم‌کش‌ترین و بی‌رحم‌ترین رهبران جهان عاشق کتاب بوده‌اند و مطالعه کتاب، بخشی از برنامه حتمی روزانه‌شان بوده است. ژوزف استالین، رهبر اتحاد جماهیر شوروی پس از لنین، خواننده حوصله‌مند کتاب بود. گفته می‌شود که کتاب‌خانه شخصی‌اش چیزی در حدود ۲۰ هزار جلد کتاب را در خود جای داده بود. او به خواندن کتاب‌های تاریخ علاقه فراوانی داشت؛ هرچند کتاب‌های کتاب‌خانه‌اش شامل انواع کتاب‌ها از کتاب‌های ورزش و دین گرفته تا رمان و روان‌شناسی می‌شد. استالین همان سیاست‌مداری است که مسوولیت کشتار میلیون‌ها انسان را بر عهده دارد و علاوه بر آن، گفته می‌شود که ۱۵۰۰ نویسنده را به قتل رسانده بود. طبیعی است که کتاب‌خوان بودن دیکتاتور، وی را در تطبیق نقشه‌های شومش کمک می‌کند. به‌قول سنایی، «چو دزدی با چراغ آید گزیده‌تر برد کالا».

با به قدرت رسیدن مجدد طالبان، حوزه فرهنگ در افغانستان آسیب جدی دید. کتاب و نشر در وضع بدی قرار گرفت و با اعمال سانسور طالبان مواجه شد. بازهم مردم به کتاب‌خانه‌ها مراجعه می‌کنند

و اگر وسع‌شان رسید کتاب می‌خرند، اما طبق مقتضای زمانه، بازار کتاب‌های قصه‌خوانی پشاور گرم‌تر از هر زمان دیگری است. رژیم طالبان و طرف‌دارانش با کتاب‌های فلسفه، رمان و دین‌شناسی برخورد بدبینانه دارند و بر کتاب‌داران در این زمینه محدودیت ایجاد می‌کنند. به عبارت دیگر، پس از طالبان هم مردم کتاب می‌خوانند، اما کتاب‌هایی را بیش‌تر می‌پسندند که در قصه‌خوانی پشاور به چاپ رسیده باشد. مارکس به‌درستی گفته بود: «ایده‌های حاکمان، ایده‌های حاکم است.»

هرازگاهی طالبان در مناطق مختلف کشور، نمایشگاه کتاب برگزار می‌کنند تا چهره مطلوب و فرهنگ‌دوست از خود به نمایش بگذارند. به‌نظر آن در این نمایشگاه‌ها چه کتاب‌هایی نمایش داده می‌شود؟ غالب این کتاب‌ها، کتاب‌های دینی است، آن هم از آن نوع کتاب‌هایی که خوانش طالبان از دین را پشتیبانی کند و همچنین غالباً کتاب‌هایی در این نمایشگاه‌ها عرضه می‌شود که سرگرم‌کننده باشد، سوالی ایجاد نکند و طرح نو درنیکنند. جای خوشحالی است که انترنت زمینه را فراهم کرده تا علاقه‌مندان به کتاب‌های مورد نظر خود در فضای مجازی دست یابند، وگرنه بسنده کردن به خواندن کتاب‌هایی که در سایه حاکمیت طالبان عرضه می‌شود، نه تنها کمکی به رشد فکری خواننده نمی‌کند بلکه احتمال دارد روحیه جزم‌اندیشی را در او تقویت کند.

ساده‌اندیشانه است اگر تصور کنیم که طالبان کتاب نمی‌خوانند. بعضی از آن‌ها کتاب می‌خوانند، اما غالباً آن کتاب‌هایی را می‌خوانند که عقاید متصلب‌شان را تقویت کند و جزم‌های ایدئولوژیک‌شان را مورد پشتیبانی قرار دهد، یا کتاب‌هایی را مطالعه می‌کنند که کاری به عقاید آن‌ها نداشته باشد و «خنثا» باشد. عکاسی که عکس یادشده را از جنگ‌جوی طالب گرفته می‌گوید، کتابی که در دست آن جنگ‌جو دیده می‌شود، کتاب انجیری است. ظاهراً این جنگ‌جو در دانشگاه خوست از انجیری فارغ‌التحصیل شده است. افراط‌گرایان به کتاب‌های مرتبط به علوم انسانی روی خوش نشان نمی‌دهند، اما مشتاق یادگیری علوم دقیقه هستند. آن‌ها می‌دانند که تنها علوم انسانی است که قادر است جزم‌های آنان را به چالش بکشد و عقایدشان را متزلزل کند. آنان با کتاب‌هایی که در ذهن خواننده پرسش خلق کند سر دشمنی دارند.

هراس ایران از حضور گروه‌های تروریستی در افغانستان زیر اداره طالبان

شاخه خراسان داعش یا دولت اسلامی ولایت خراسان در دو سال اخیر برجسته‌ترین رقیب رژیم طالبان بوده است. این گروه عملیات انتحاری زیادی علیه مردم افغانستان به‌ویژه هزاره‌های کشور و سران طالبان انجام داده است. داعش از نظر گفتمانی نقطه مقابل گفتمان جمهوری اسلامی ایران بوده و از ابتدای تاسیس، دشمنی خود را با ایران اعلام داشته است. از آنجایی که ایران در سوریه و عراق در برابر این گروه جنگید، این امر سبب تشدید خصومت میان آن‌ها شد و داعش را ناگزیر از انتقام‌گیری از ایران کرد. شکست داعش در سوریه و عراق سبب سرازیر شدن نیروهای این گروه به مناطق پیرامونی ایران به‌خصوص افغانستان شده است.

جمهوری اسلامی ایران بوده و از ابتدای تاسیس، دشمنی خود را با ایران اعلام داشته است. از آنجایی که ایران در سوریه و عراق در برابر این گروه جنگید، این امر سبب تشدید خصومت میان آن‌ها شد و داعش را ناگزیر از انتقام‌گیری از ایران کرد. شکست داعش در سوریه و عراق سبب سرازیر شدن نیروهای این گروه به مناطق پیرامونی ایران به‌خصوص افغانستان شده است. تهران همواره حضور داعش را به رژیم طالبان گوشزد کرده است. درست پس از سقوط کشور به‌دست طالبان، ابراهیم ریسی، رییس جمهور ایران، در سفرش به تاجیکستان برای اشتراک در کنفرانس سازمان همکاری شانگهای در ماه سپتامبر ۲۰۲۱ گفت: «ایران اجازه نمی‌دهد داعش در کنار مرز این کشور خانه کند.» لیک برخلاف انتظار رییس جمهور ایران، ظاهراً شاخه خراسان داعش در افغانستان حضور فعال دارد و این امر زنگ خطری برای ایران است. حسین امیر عبداللهیان، وزیر خارجه ایران، در گفت‌وگویی با خبرگزاری ایسنا گفت: «سران و نیروهای کارکشته داعش از عراق، سوریه و بخش‌هایی از لیبی در این ماه‌ها به خاک

از این میان، گروهی که مستقیماً امنیت منطقه را با چالش مواجه کرده و تهدیدی علیه امنیت ملی ایران محسوب می‌شود، شاخه خراسان داعش است؛ نگرانی و هراسی که در رفتار، گفتار و سیاست‌های رهبران و سیاست‌مداران ایرانی در قبال طالبان قابل مشاهده است. دو کشور به‌خاطر داشتن بیش از ۹۰۰ کیلومتر مرز مشترک از تحولات یکدیگر متأثر می‌شوند. ایران در چند دهه اخیر به‌گونه مستقیم از اتفاقات کشور متأثر بوده است. از مواد مخدر گرفته تا سیل مهاجران قانونی و غیرقانونی، ناامنی، تنش‌های مرزی و آبی و مساله تروریسم و رادیکالیسم همه و همه ایران را مترصد اوضاع کشور کرده است.

شاخه خراسان داعش

شاخه خراسان داعش یا دولت اسلامی ولایت خراسان در دو سال اخیر برجسته‌ترین رقیب رژیم طالبان بوده است. این گروه عملیات انتحاری زیادی علیه مردم افغانستان به‌ویژه هزاره‌های کشور و سران طالبان انجام داده است. داعش از نظر گفتمانی نقطه مقابل گفتمان

فداحسین حسینی

از ابتدای قدرت‌گیری دوباره طالبان در دو سال اخیر عمده‌ترین نگرانی کشورهای منطقه و همسایه افغانستان به‌ویژه ایران از مساله تروریسم و رادیکالیسم موجود تحت اداره این رژیم بوده است؛ گروه‌های تروریستی‌ای که در بیست سال گذشته در کنار طالبان و در مواردی مستقل از این گروه در برابر ایالات متحده و متحدانش و همچنین در مقابل جمهوری اسلامی افغانستان جنگیدند؛ شبکه‌های تروری که نشان دادند قادر به طرح‌ریزی و اجرای عملیات‌ها و حملات تخریب‌کارانه تروریستی از خاک افغانستان علیه کشورهای منطقه و جهان هستند. سقوط کشور و قدرت‌گیری دوباره طالبان نه تنها سبب محو یا هضم و جذب گروه‌های تروریستی و رادیکال - که سال‌های متوالی در کنار این گروه مبارزه کرده - زیر چتر این گروه نشده است، بلکه چنددسته‌گی و اختلاف میان آنان همچنان پابرجا مانده است. گزارش‌ها حکایت از دوام فعالیت گروه‌های تروریستی و حضور فزاینده آنان تحت اداره طالبان وجود دارد.

پاکستان و معضل افغانستان

نویسنده:	ملیحه لودی
مترجم:	علی سجاد مولایی
موضوع:	روزنامه دان

بار دیگر پاکستان به مقام‌های گروه طالبان در کابل در مورد عواقب حملاتی که تحریک طالبان پاکستان از آن سوی مرز انجام می‌دهد، هشدار داد.

در شدیدترین بیانیه‌های رهبران ارتش و دولت پاکستان از زمان بازگشت طالبان به قدرت در دو سال پیش، به کابل گفته شد که از خاک افغانستان نباید برای انجام حملات تروریستی علیه کشورهای دیگر استفاده شود. این آخرین نشانه از تنش فزاینده در روابط پاکستان و گروه طالبان بود.

دو بیانیه متوالی ارتش پاکستان در هفته گذشته بیان‌گر نگرانی‌های جدی پاکستان در مورد «بهبشت امن و آزادی عمل در دسترس تحریک طالبان پاکستان در افغانستان» است.

اولین مورد پس از دیدار جنرال عصم منیر، فرمانده ارتش، از کویته صورت گرفت، که در آن از گروه طالبان خواست تا به تعهدات خود در توافق‌نامه دوحه (که بین ایالات متحده و طالبان در سال ۲۰۲۰ امضا شد) پایبند باشد. در اظهاراتی که به او نسبت داده شده، هشدار داده شده است که در صورت ادامه حملات، نیروهای امنیتی پاکستان «پاسخ محکم خواهند داشت».

بیانیه دوم پس از کنفرانس فرماندهان ارتش در دوشنبه گذشته صادر شد که در آن آمده است: «پناه‌گاه‌هایی که در دسترس تروریست‌های تحریک طالبان پاکستان قرار دارد و در دسترس بودن جدیدترین سلاح‌ها برای تروریست‌ها به‌عنوان عوامل اصلی تأثیرگذار بر امنیت پاکستان یاد شد.»

سخنان خواجه محمد آصف، وزیر دفاع پاکستان، نیز به همان اندازه سخت بود. وی کابل را به عدم پایبندی به تعهداتش متهم کرد و گفت: «افغانستان نه به تعهدات خود به‌عنوان یک کشور همسایه عمل می‌کند و نه از توافق‌نامه دوحه محافظت می‌کند.» وی افزود: «تروریست‌هایی که خون پاکستانی‌ها را ریخته‌اند در خاک افغانستان پناه می‌برند.» او هشدار داد که «پاکستان در پاسخ از همه منابع و اقدامات ممکن استفاده خواهد کرد.» این اظهارات پس از حمله تروریستی بر مقر ارتش در منطقه ژوب بلوچستان در ۱۲ جولای، انجام

شد. در این حمله ۹ سرباز کشته شدند. این آخرین عمل خشونت‌آمیز در منطقه‌ای از ایالت نزدیک به مرز افغانستان بود، جایی که تحریک طالبان پاکستان فعالیت‌های خود را از مقر اصلی‌اش در خیبرپشتون‌خواه گسترش داده است. این گروه غیرقانونی با گسترش عملیات خود در بخش پشتون‌نشین بلوچستان، تهدید امنیتی را در این ایالت افزایش داده است که از قبل با خشونت ستیزه‌جویان بلوچ سروکار داشت. در واقع، از زمان تسلط طالبان بر افغانستان، حملات تروریستی‌ای که نیروهای امنیتی پاکستان را هدف قرار داده، تشدید شده است. گزارش وزارت دفاع پاکستان که در ماه می به رسانه‌ها درز کرد، نشان می‌دهد که با عدم تمایل کابل برای اقدام علیه تحریک طالبان پاکستان، گروه‌بندی مجدد آن در افغانستان پس از به‌دست گرفتن قدرت توسط طالبان، تهدید فزاینده برای امنیت پاکستان به‌شمار می‌رود.

گزارش‌های متوالی تیم نظارت بر تحریم‌های شورای امنیت سازمان ملل حاکی از این است که «تی‌تی‌پی مسلماً بیش‌ترین سود را از پیروزی طالبان در افغانستان نسبت به تمام گروه‌های افراطی خارجی برده است.»

حملات تحریک طالبان پاکستان پس از لغو آتش‌بس با دولت در نوامبر ۲۰۲۲ افزایش یافت و حتا گستاخانه‌تر شد. این آتش‌بس کوتاه‌مدت خود تلاشی بیهوده از سوی مقام‌های پاکستانی برای پایان دادن به جنگ ۱۴ ساله این گروه مسلح علیه پاکستان بود. در یکی از بدترین حوادث تروریستی، تحریک طالبان پاکستان در ماه دسامبر به مسجدی در پولیس لاین پشاور حمله کرد که بیش از ۱۰۰ کشته برجا گذاشت. سپس هشدارهای شدیدی از سوی مقام‌های پاکستانی به طالبان افغان صادر شد که فایده‌ای نداشت.

چند دور گفت‌وگو با مقام‌های طالبان نیز ظاهراً نتیجه‌ای نداشت. در این گفت‌وگوها، رهبران طالبان افغان حضور تحریک طالبان پاکستان را در کشورشان تصدیق کردند (اما در حضور عام چنین نمی‌گویند) و در مورد مهار آن‌ها اطمینان دادند؛ اما برای انجام این کار زمان خواستند. آن‌ها همچنین استدلال کردند که مهار تحریک طالبان پاکستان مربوط به توانایی آن‌هاست و نه تعهدشان. اما صبر اسلام‌آباد به پایان رسیده است. یک هیات بلندپایه پاکستانی در ماه فیروزی به کابل اعزام شد که یک آجندا داشت: این که رهبران

حملات تحریک طالبان پاکستان پس از لغو آتش‌بس با دولت در نوامبر ۲۰۲۲ افزایش یافت و حتا گستاخانه‌تر شد. این آتش‌بس کوتاه‌مدت خود تلاشی بیهوده از سوی مقام‌های پاکستانی برای پایان دادن به جنگ ۱۴ ساله این گروه مسلح علیه پاکستان بود.

طالبان خط سرخ پاکستان را در مورد حملات تروریستی از خاک افغانستان درک کرده و تعهد قاطع کابل برای مهار تحریک طالبان پاکستان و محروم کردن آن از پناه‌گاهی که جنگ‌جویانش از آن برخوردار هستند را تضمین کنند. در این گفت‌وگوها، رهبران طالبان درخواست کمک مالی کردند. ظاهراً برای خلع سلاح و اسکان جنگ‌جویان تحریک طالبان پاکستان و خانواده‌های آن‌ها، که تخمین زده می‌شود حدود ۵۰۰۰ نفر باشند، این درخواست را مطرح کرده بودند. اما همه این‌ها هیچ بود.

این امر پاکستان را با پیامدهای جدی برای امنیت این کشور مواجه می‌کند. گزینه‌های آن‌ها چیست؟ هشدارهای عمومی صادر کنند و امیدوار باشند که این امر طالبان را تحت فشار قرار دهد؟ این استراتژی تا کنون جواب نداده و نمی‌تواند نسبت به گذشته نتیجه متفاوت داشته باشد.

هیچ استراتژی‌ای نمی‌تواند بر امید تکیه کند. آیا آن چیزی که رهبران طالبان افغانستان مکرراً اصرار می‌کنند تا دولت دوباره با تحریک طالبان پاکستان مذاکره کند، قابل قبول است؟ این کار برای پاکستان قبلاً نتیجه معکوس داشت، که اکنون تاول آن را می‌پردازد. وقتی مشخص شد که خواسته‌های تحریک طالبان پاکستان غیرقابل مذاکره است، گفت‌وگوها شکست خورد.

این خواسته‌ها شامل خروج نیروهای نظامی پاکستان از منطقه مرزی، لغو ادغام مناطق قبایلی با خیبرپشتون‌خواه و تطبیق شریعت در برخی از مناطق این ایالت بود. مقام‌های نظامی پاکستان به‌درستی گفت‌وگو با تی‌تی‌پی را رد کرده‌اند.

اگر طالبان در اقدامی علیه تحریک طالبان پاکستان کوتاهی کنند، آیا پاکستان باید حملاتی را علیه مخفی‌گاه‌های تروریست‌ها در افغانستان در نظر بگیرد؟ اقداماتی که قبلاً توسط پاکستان انجام شده است که در آن اعضای تحریک طالبان پاکستان هدف قرار گرفته‌اند. اما این رویکرد قابل قبولی نیست و خطرات و معایب آشکاری دارد.

بازدارنده‌ها و مشوق‌های دیگری در سیاست پاکستان وجود دارد که باید با دقت در نظر گرفته شود تا هم رهبران طالبان را متقاعد کند و هم هزینه عدم همکاری را برای آن‌ها افزایش دهد. اسلام‌آباد همچنین باید روی یک گزینه منطقه‌ای کار کند. باید یک استراتژی هماهنگ منطقه‌ای ایجاد کند تا فشار جمعی بر کابل وارد شود.

مسئله امنیت نگرانی اصلی همه همسایه‌گان افغانستان است، حتا اگر سایر منافع آن‌ها متفاوت باشد. بیش‌ترین همگرایی بین پاکستان و چین است که بر اهمیت نشست سه‌جانبه پاکستان، چین و افغانستان برای حل‌وفصل نگرانی‌های امنیتی برخاسته از فعالیت گروه‌های تروریستی مستقر در افغانستان تأکید می‌کند. آنچه واضح است این است که سیاست کنونی پاکستان در مورد افغانستان نیاز به بازنگری و تغییر دارد تا به‌طور موثرتری از منافع امنیتی این کشور محافظت کند.

امدادرسانی به...

تنها ساخت‌وپاخت با رژیم تروریستی طالبان و باج‌دهی به گروهی که هیچ یک از کشورهای جهان هنوز آن را به رسمیت نشناخته و همچنان متهم به همکاری با گروه‌های متعدد تروریستی است، فساد گسترده‌ای را نشان می‌دهد که در جریان بیست سال حاکمیت دولت مورد حمایت غربی‌ها نیز وجود داشت. در آن دولت نیز ان‌جی‌اوهایی به پروژه‌های کلان و دوام‌دار دست می‌یافتند که از روابط مرموز استخباراتی برخوردار بوده و با مقام‌ها زدوبند داشتند. حالا که طالبان به قدرت برگشته‌اند، همان ان‌جی‌اوها همچنان در مناطقی که قبلاً فعال بودند، بدون وقفه به کاروبارشان ادامه می‌دهند، البته این بار در همکاری با رژیمی که انگ تروریسم بر پیشانی دارد.

در واقع، باج‌دهی موسسات امدادرسان بین‌المللی به طالبان، کمک‌رسانی به تروریسم است؛ تروریسمی که در قالب حکومت دی‌فاکتو بر کل کشور حکم‌روایی می‌کند و حتا سودای جهاد جهانی در سر دارد. این رژیم تروریستی تا کنون به هیچ یک از قوانین و اصول پذیرفته‌شده بین‌المللی نه‌تنها پایبند نبوده بلکه علیه آن اعلام جنگ کرده است. از کشتار نظامیان و مأموران حکومت پیشین، سرکوب گسترده تظاهرات‌های مسالمت‌آمیز و بازداشت و شکنجه معترضان گرفته تا اعمال شدیدترین محدودیت‌ها بر زنان به‌عنوان نیمی از جامعه و تحمیل سبک زنده‌گی به‌شدت بدوی و عقب‌مانده بر شهروندان، چیزی جز نقض فاحش حقوق بشر و زیر پا کردن قوانین رایج و معمول بین‌المللی نیست؛ قوانینی که جهان مدرن - با تمام کاستی‌ها و نارسایی‌هایش - براساس آن‌ها بنا شده و دست‌کم در مقایسه با قوانین و اصول بنیادگرایانه و به‌شدت ارتجاعی طالبان و بقیه گروه‌های تندرو اسلامی، خیلی انسانی و قابل پذیرش است.

نفوذ طالبان در نهادهای مدرسان بین‌المللی از یک‌سو و باج‌دهی این نهادها به رژیم تروریستی حاکم بر کابل از سوی دیگر، امید ناچیز مردم نیازمند به کمک‌های بشردوستانه بین‌المللی را نیز به یاس بدل می‌کند. گرچه از آغاز روی کار آمدن طالبان و تشدید فعالیت‌های امدادرسانی به نیازمندان، انتقادات از غیرعادلانه بودن روند کمک‌رسانی و دخالت طالبان در این روند وجود داشت؛ اما از آن‌جایی که موسسات بین‌المللی مدرسان مدام از استقلالیت کامل خودشان و این که کمک‌ها به طالبان نمی‌رسد اطمینان می‌دادند، تصور می‌شد آنان به اصول کاری‌شان پایبند باشند و به‌ساده‌گی زیر بار زباده‌خواهی یک گروه تروریستی نروند. اما گویی تنها طالبان هستند که به اصول و قواعد بدوی‌شان ایمان خدشه‌ناپذیر دارند و حاضر نیستند به آن‌ها پشت کنند.

طالبان تا کنون در هیچ زمینه‌ای حتا یک وجب هم از تصمیم‌هایی که گرفته‌اند پا به عقب نگذاشته و با زورگویی تمام به جهانیان خطونشان کشیده‌اند. این کشورهای جهان بوده‌اند که همواره در رویارویی با طالبان کم آورده و عقب‌نشسته‌اند. گویی چاره‌ای جز سازش و همکاری با طالبان نیست. گروهی که حالا به نقاط ضعف جهان پی برده است، با تشدید زورگویی و لجاجت، بیش‌تر از پیش باج‌گیری می‌کند؛ چون می‌داند که باج‌دهنده‌گان به‌ساده‌گی حاضرند اصول‌شان را زیر پا گذاشته و به خواسته‌های این گروه تن دهند. باج‌دهی موسسات و نهادهای جهانی به طالبان باعث گستاخ‌ترشدن هرچه بیش‌تر این گروه شده؛ به‌حدی که احتمال عقب‌گرد در مواضع طالبان در نتیجه تشدید فشارهای جهانی را از میان برده است. با توجه به برخورد‌های نرم و سازش‌کارانه‌ای که کشورهای جهان با طالبان دارند، این احتمال نیز بعید نیست که در آینده نه‌چندان دور، رژیم دفاکتوی کنونی به‌رسمیت شناخته شود. درست است که در حال حاضر چراغ سبز خاصی از سوی کشورها به طالبان داده نشده؛ اما به مرور زمان اگر این گروه همچنان ثابت و پایدار باقی بماند، ممکن است گام بعدی، مشروعیت‌دهی جهان به رژیم طالبان باشد.

به‌رسمیت‌شناسی طالبان از سوی کشورها در واقع پیروزی لجاجت و جهل دینی در برابر نرمش، اعتدال، همدیگرپذیری و خرد انسانی خواهد بود. اما تمامیت‌خواهی، لجاجت و جهالت حتا اگر در رقابت با دانش و مدنیت انسانی موقتاً برنده شود، بازهم عمر چندان درازی نخواهد داشت و در نهایت جایش را به میانه‌روی، تکثرگرایی، دانش‌محوری و خرد انتقادی خواهد داد.

دانش آموزان دختر...

دریا دیگر خروش و شادی گذشته را ندارد. بی‌رمق و بی‌حوصله شده است. او را وا داشته‌اند تا سر به زیر و اندوه‌گین باشد. به هیچ چیزی جز خواب میل ندارد. انگار اندوه تمام جهان را بالای شانه‌های کوچکش گذاشته‌اند که می‌خواهد خسته‌گی آن را با سال‌ها خوابیدن رفع کند.

دریا دانش آموز هجده‌ساله‌ای است که از نزدیک به دو سال به این سو، از رفتن به مکتب و آموزشگاه محروم است و حالا قرار است از دانشگاه نیز باز بماند. او در سال ۱۴۰۱ خورشیدی در حالی که دروازه‌های مکتب هنوز به روی دختران بسته بود، به دستور وزارت معارف طالبان با اخذ امتحان نمایشی از دانش‌آموزان دختر، از مکتب فارغ شده است. با این‌که محدودیت‌ها هر روز بالای دانش‌آموزان و دانشجویان دختر در حال افزایش است، اما این اقدام یک بار دیگر امید دانشگاه رفتن را در وجود دریا شعله‌ور می‌کند. «با خود گفتم از ما امتحان گرفت و ما را ارتقا داد، حتماً امتحان کانکور هم می‌گیرد.» بنابراین، یک بار دیگر تلاش و درس خواندن شبانه‌روزی‌اش را تشدید می‌کند.

این امید واهی کافی نبود که در ماه ثور سال جاری از طرف مکتب برای دانش‌آموزان دختر فوراً اخذ آزمون کانکور توزیع می‌شود. با این خبر امید در دل او جوانه می‌زند و تمام انرژی را صرف آماده‌گی برای آزمون کانکور می‌کند: «بعد از حکومت طالبان با این‌که وضعیت اقتصادی ما خوب نبود، اما بنا بر اصرار من فامیل‌ها بار دیگر پول هزینه کرد تا در صنف‌های آماده‌گی کانکور شرکت کنم.» مدتی بدون وقفه صنف‌های ویژه آماده‌گی کانکور را یکی بعد دیگر تعقیب می‌کند تا این‌که طالبان درب آموزشگاه‌ها را نیز به روی آنان می‌بندند. این محدودیت اما سبب نمی‌شود که دریا از درس خواندن دست بردارد. استادان آموزشگاهی که او در آن درس می‌خواند، درس‌ها را با ضبط ویدیو ادامه می‌دهند و آن را به همه دانش‌آموزان دختر می‌رسانند: «استادان از درس‌های باقی‌مانده ویدیو ضبط می‌کردند و به قرطاسیه‌فروشی‌ها می‌رساندند و ما از آن‌جا درس‌ها را داخل فلش دریافت می‌کردیم و می‌خواندیم. اگر جایی سوال بود، در گروپ واتس‌آپ می‌پرسیدیم و استاد جواب می‌داد. از آن طریق مشکل ما بدون حضور در صنف‌ها حل می‌شد.» شوق داکتر شدن و چین سفید پوشیدن او را وا داشته تا چالش‌ها را به فرصت‌ها تبدیل کند و از هیچ تلاشی دریغ نرورد.

دریا چهار سال پی‌هم آماده‌گی کانکور خوانده است. آن دوره پرمشقت را از صنف دهم مکتب آغاز کرده بود و تا زمانی که اعلامیه گروه طالبان مبنی بر منع اشتراک دختران

در آزمون کانکور صادر نشده بود، ادامه داد و برای راهی که او را به آرزوهایش می‌رساند، سخت تلاش کرد. پس از آغاز حاکمیت طالبان و تشدید محدودیت‌های پی‌هم بالای زنان، در حالی که ناامیدی‌ها برای ادامه درس به اوج خود رسیده بود، دریا و دوستانش برای این‌که اراده آنان در پی دنبال کردن رویاهای شان سست نشود، با هم درس می‌خواندند و به یک‌دیگر انگیزه می‌دادند. او می‌گوید: «با هم دیگر پلان ساخته بودیم تا در آخر هر هفته که قرار بود از ما امتحان آزمایشی گرفته شود، خوب درس بخوانیم. هر کس پایین‌ترین نمره را می‌گرفت، باید همه را در رستوران یک وعده غذا می‌داد. این کار باعث شده بود تا همه مثل سابق درس بخوانیم.» اما اعلامیه اخیر وزارت تحصیلات طالبان، خاک ناامیدی بر سال‌ها زحمت و بی‌خوابی او و دوستانش پاشید.

بعد از آن روز دریا ناامید و درمانده شده است. سقف آرزوهایش فرو ریخته است و خود را درمانده‌تر از هر موجود دیگر تصور می‌کند. در حالی که بعضی از اشک‌های نریخته، قلبش را سنگین و سخت کرده، به یک‌باره گی می‌ترکد و با گریه کردن قلبش از سنگینی تهی می‌شود. با این‌که اشک مجالش نمی‌دهد، می‌گوید: «دختر بودنم باعث شده تا در جامعه طالبانی یک موجود هرزه حساب شوم که به جز خانه‌داری کار دیگر نباید کنم. مگر بدتر از این هم می‌شه!» همه دغدغه او از زنده‌گی درس و مشقتش بود که حاکمان دپارش آن را از او ستانده‌اند. از حاکمان طالبان که او را از ابتدایی‌ترین حقش محروم کرده‌اند، سخت متنفر است. همواره با خود می‌گوید که او چه گناه نابخشودنی را مرتکب شده است که سزاوار این همه زجر بی‌پایان است. به قصد مجازات آرزوهای او را به غول زنجیر کرده و زجرکش می‌کنند. هر بار که خواب خوش دید و رویایی بافید، آن را از او و هم‌سلانش ستانده‌اند. ابتدا قصد جان او را داشتند، سپس ملک و جای زنده‌گی‌اش را تصرف کردند و راه علم و دانش را به رویش بستند و حالا قصد دارند آرزوی دانشگاه رفتن را با ممانعت از شرکت در آزمون عمومی کانکور از او بگیرند و او را برای همیشه خانه‌نشین کنند. دریایی که خروش و شادی‌اش تا دو سال قبل همه را به وجد می‌آورد، اکنون در پی نابودی رویاهایش سوگواری پیشه کرده است.

هراس ایران از حضور...

مرزی ایران درگیر شدند.

ضعف طالبان در مبارزه با گروه‌های تروریستی موجود در افغانستان

طالبان در دو سال گذشته نشان دادند که قادر به مبارزه و حذف گروه‌های تروریستی موجود در خاک افغانستان نیستند. عملیات‌های تخریبی گروه‌های افراطی به‌ویژه داعش در اکثر نقاط کشور ضعف طالبان را در امر مقابله با تروریست‌ها آشکار کرد. در واقع، قدرت‌گیری طالبان سبب پیدایش چتر حمایتی برای گروه‌های تروریستی شده و بستر فعالیت آن‌ها را بیش از پیش در خاک افغانستان هموار کرده است. طالبان سبب آزادی بی‌حدوحصر گروه‌های تروریستی شده‌اند؛ مساله‌ای که نگرانی کشورهای منطقه به‌خصوص ایران را در پی داشته است. مهم‌ترین نگرانی ایران از افغانستان تحت کنترل طالبان، مساله تروریسم و فعالیت گروه دولت اسلامی خراسان است؛ نگرانی و تهدیدی که طالبان تا حالا نتوانسته‌اند آن را برطرف کنند.

طالبان شریک دبیروز و حریف امروز ایران؟

در بیست سال مبارزه غربی‌ها به رهبری ایالات متحده علیه تروریسم در خاک افغانستان، جمهوری اسلامی ایران دوگانه‌بازی می‌کرد. این کشور رابطه تنگاتنگی با گروه طالبان داشت. ایران همواره متهم به ناامن‌سازی مناطق غربی کشور به‌ویژه ولایت‌های هرات و فراه بود. رهبران ایران با حمایت از طالبان تلاش می‌کردند نیروهای بین‌المللی را از نزدیک مرز خود دور نگه دارند. به همین منظور، ایران به گروه طالبان تسهیلات لازم برای مبارزه علیه امریکا را فراهم می‌کرد. از طرف دیگر، ایران در روند شکل‌گیری جمهوری اسلامی افغانستان نیز نقش موثر و تعیین‌کننده داشت. هرچند ایران سفارت افغانستان در تهران را به تاریخ ۲۹ فروردین ۲۰۲۳ به دیپلمات‌های طالبان سپرد؛ اما طالبان در دو سال اخیر نشان دادند که طرف قابل اعتمادی نیستند. بالا گرفتن تنش میان دو طرف روی آب و درگیری‌های مرزی نشان داد که سیاست مبتنی بر کنارآمدن و کارکردن با گروه طالبان کارآمد نیفتاده است. طالبان در دو سال اخیر چند بار با نیروهای

وزیران خارجه امریکا و پاکستان در مورد افغانستان گفتگو کردند

وزیر امور خارجه امریکا خاطر نشان کرده که مردم پاکستان به شدت از حملات تروریستی آسیب دیده‌اند.

وی همچنان بر تعهد واشنگتن به ادامه همکاری با پاکستان در زمینه مبارزه با تروریسم تأکید کرده است. این تماس تلفنی ساعتی پس از آن صورت گرفت که جنرال مایکل اریک کوریلا، رییس فرماندهی مرکزی امریکا (سنتکام)، در جریان نشست در شهر راولپنڈی، در مورد وضعیت امنیت منطقه‌ای با جنرال عاصم منیر، رییس ستاد ارتش پاکستان، ملاقات کرد.

براساس بیانیه‌ای ارتش پاکستان، این دو مقام نظامی در زمینه همکاری‌های دفاعی اسلام‌آباد و واشنگتن نیز بحث کردند.

پیش از این دو کشور از طالبان خواسته‌اند تا اطمینان حاصل کنند که خاک افغانستان به‌عنوان پناهگاه امن تروریست‌ها استفاده نمی‌شود.

۸ صبح، کابل: وزارت امور خارجه امریکا اعلام کرده که آنتونی بلینکن، وزیر خارجه این کشور با بلاول بوتو زرداری، وزیر امور خارجه پاکستان، در مورد اقتصاد این کشور و مسایل مربوط به افغانستان تلفنی گفتگو کرده است.

متیو میلر، سخنگوی وزارت خارجه امریکا، دوشنبه شب، ۲ اسد، گفته که این دو مقام بر مشارکت سازنده امریکا و پاکستان تأکید کرده‌اند. میتو میلر در مورد این‌که بلینکن و زرداری روی چه مسایل در باره افغانستان پرداخته‌اند، جزئیات ارایه نکرده است.

پاکستان پس از تسلط دوباره طالبان بر افغانستان، گواه چندین حمله مرگبار از سوی تحریک طالبان پاکستان (TTP)، بود. اسلام‌آباد می‌گوید که این حملات در داخل خاک افغانستان زیر کنترل طالبان برنامه‌ریزی می‌شوند، ادعای که بارها از سوی طالبان رد شده است.

خبرنگار ارشد: امین کاوه

ویراستاران: محمدعلی نظری، مقیم مهران

صفحه آرایی: رضا مرادی

پذیرش مقالات: Info@8am.media

Shaparsepehr@gmail.com • ۰۷۰۰۱۷۵۵۱۰ - ۰۷۸۸۷۸۷۹۹

صندوق پستی ۰۳۸-۰۲۵، پسته‌خانه مرکزی، کابل، افغانستان

۸ صبح نوشته‌ها را ویرایش می‌کند. سرمقاله بازتاب‌دهنده دیدگاه ۸ صبح است.

سایر دیدگاه‌های مطرح‌شده در مقاله‌ها، به نویسندگان آن برمی‌گردد.

۸ صبح
روایت دبیروز، آئینه امروز، نوید فردا

صاحب امتیاز: سنجر سهیل

مدیرمسئول: محمد محق

سردبیر: حسیب بهش

تحلیل‌گران: یونس نگاه، علی سجاد مولایی

دبیر گزارش‌ها: فهیم امین

دبیر تولید: محمد نوید جويا

Sanjar.sohail@8am.media

Mohammad.moheq@8am.media

Hasib.baresh@8am.media

یونس نگاه، علی سجاد مولایی

فهیم امین

محمد نوید جويا

Publisher:

Sanjar Sohail, Sanjar.sohail@8am.media

Editor-in-Chief:

Mohammad Moheq

Mohammad.moheq@8am.media

Facebook.com/8am.media

Youtube.com/Hashtesubhdaily

Twitter.com/@Hashtesubhdaily

instagram.com/8am.media_official

www.8am.media

بربنیاد گزارش‌ها، چین گانگ، وزیر امور خارجه چین برکنار شده و وانگ یی به‌جای وی به این پست گماشته شده است. رسانه‌های چینی روز سه‌شنبه، ۲۵ جولای، گزارش داده‌اند که مجلس عالی چین به انتصاب وانگ یی به‌عنوان وزیر امور خارجه چین رای داده است. این اعلامیه یک ماه پس از آخرین حضور وی در مجالس عمومی منتشر شده است. تا کنون دلیل مشخصی در مورد برکناری گانگ مشخص نشده است. چین گانگ ۵۷ ساله در ماه دسامبر سال گذشته میلادی به‌عنوان وزیر امور خارجه منصوب شد و پس از ۲۵ جون سال روان میلادی، زمانی که با همتایان خود از روسیه، ویتنام و سریلانکا گفت‌وگو کرد، در انتظار عمومی دیده نشده بود. جانشین او وانگ یی، رییس کمیسیون مرکزی امور روابط خارجی چین است.

تیک‌تاک برای رقابت با توئیتر قابلیت انتشار متن را اضافه می‌کند

به‌دنبال بیشتر شدن رقابت میان غول‌های رسانه‌های اجتماعی، تیک‌تاک، اپلیکیشن چینی پخش ویدیو، اعلام کرد که این شرکت قابلیت انتشار متن را به کاربرانش ارائه خواهد کرد.

بربنیاد گزارش رویترز، تیک‌تاک روز دوشنبه، ۲۴ جولای، گفته است که این ویژه‌گی برای کاربران «راه دیگری را برای بیان افکار و نظرات» باز خواهد کرد.

کاربران تیک‌تاک همچنان می‌توانند پست متنی خود را با ضمیمه کردن صدا، تگ کردن مکان و فعال کردن نظرات سفارشی‌سازی کنند که در مقایسه با توئیتهای منتشرشده در توئیتر غنی‌تر خواهند بود.

اپلیکیشن تیک‌تاک که متعلق به شرکت «بایت‌دنس» چین است، در سال ۲۰۲۱، محبوب‌ترین پلتفرم آنلاین جهان شد، چرا که شمار بازدیدهایش از غول موتور جستجوی گوگل، شرکت امریکایی، بالاتر رفت.

گفتنی است که رقابت بین شرکت‌های متا مالک اینستاگرام متعلق به مارک زاکربرگ و ایکس (توئیتر سابق) متعلق به ایلان ماسک، در هفته‌های اخیر بالا گرفته است.

به‌تازگی ایلان ماسک، لوگوی معروف توئیتر یعنی «پرنده آبی» را به «ایکس» که سیاه و سفید است، تغییر داد. بیست روز پیش نیز، مارک زاکربرگ، مدیر متا، پلتفرم جدید ترز را به عنوان رقیب توئیتر راه‌اندازی کرد.

سازمان صحتی جهان: سالانه بیش از ۲۳۶ هزار تن در جهان به‌دلیل غرق شدن در آب جان می‌دهند

همزمان با «روز جهانی پیش‌گیری از غرق شده‌گی»، سازمان صحتی جهان می‌گوید که سالانه بیش از ۲۳۶ هزار تن به سطح جهان در اثر غرق شدن در آب جان خود را از دست می‌دهند.

سازمان صحتی جهان روز سه‌شنبه، ۲۵ جولای، با نشر گزارشی نوشته است که در یک دهه گذشته، ۲.۵ میلیون تن در جهان در اثر غرق شدن جان باخته‌اند.

بربنیاد آمارهای این سازمان، بیش از ۹۰ درصد موارد غرق شده‌گی در کشورهایی با درآمد کم و متوسط رخ می‌دهد و بیشترین میزان غرق شده‌گی در میان کودکان یک تا چهار سال و کودکان پنج تا نه ساله رخ می‌دهد. این در حالی است که شماری از افراد پس از انجام مهاجرت غیرقانونی از مسیرهای آبی، غرق شده و جان‌های خود را از دست داده‌اند. در میان این جان باخته‌گان شهروندان افغانستان نیز شامل است.

رییس مجلس نمایندگان امریکا تحقیقات درباره استیضاح جو بایدن را آغاز کرد

را به دست بیاورد و ما این روند را تا پایان کار ادامه خواهیم داد.»

جمهوری خواهان در کانگرس امریکا در ماه‌های اخیر روی فعالیت‌های اقتصادی هانتز، پسر جو بایدن و بخصوص سهمی که او از شرکت انرژی اوکراینی «بوریسما» دریافت کرده تمرکز کرده‌اند.

نام این شرکت اوکراینی در پرونده اولین استیضاح دونالد ترامپ مطرح شده بود.

هانتز بایدن اخیرا با پذیرش تخلف‌های مالیاتی خود با دادستانی پرونده به توافق رسید و قرار است در روزهای آینده در جلسه دادگاه حاضر شود.

با این حال، جمهوری خواهان هنوز از ادعاهای اثبات نشده‌ای در مورد نقش هانتز بایدن به عنوان یکی از مدیران مشاور این شرکت دفاع می‌کنند که ابتدا در دوران ریاست جمهوری دونالد ترامپ بر سر زبان‌ها افتاد.

گفت‌وگو با شبکه فاکس نیوز مطرح کرده است. او که از سوی جمهوری خواهان امریکا به شدت تحت فشار قرار گرفته است تا حمایت خود از دونالد ترامپ در انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۲۴ را به نمایش بگذارد، گفت که باید به پرسش‌هایی که اعضای جمهوری خواه مجلس نمایندگان در مورد فعالیت‌های اقتصادی خانواده بایدن مطرح کرده‌اند، پاسخ داد.

به گفته وی، تحقیقات مجلس نمایندگان امریکا تا کنون هیچ‌گونه «تخلفی» را ثابت نکرده است، اما «انجام تحقیقات در راستای استیضاح به‌کنگره اختیار می‌دهد که با دقت بیشتری به اطلاعات مورد نظر دست یابد.» مک کارتی اضافه کرد: «مجلس نمایندگان باید تمامی اطلاعات مربوط به فعالیت‌های اقتصادی خانواده بایدن

کوبین مک کارتی، رییس مجلس نمایندگان امریکا می‌گوید که احتمال دارد اعضای جمهوری خواه پارلمان این کشور تحقیقات استیضاح جو بایدن، را به‌دلیل اتهام‌های تخلفات مالی اثبات نشده در دستور کار قرار دهند.

مک کارتی این اظهارات را روز دوشنبه، ۲۴ جولای، در

چین و تایوان برای قدرتمندترین طوفان سال آماده می‌شوند

چهارشنبه تا جمعه هفته جاری به حالت تعلیق درآورده است.

همچنان وزارت کشاورزی و امور روستایی چین از کشاورزان این کشور خواسته است تا برنج و سایر محصولات را که رشد کرده‌اند، برداشت کنند.

از سوی هم، وقوع این طوفان قدرتمند سبب شده است تا تایوان برخی از رزمایش‌های نظامی سالانه‌اش را به دلایل ایمنی لغو کند.

مقام‌های تایوان گفته‌اند که این مخرب‌ترین طوفان در چهار سال اخیر خواهد بود.

مرکز ملی هواشناسی چین اعلام کرده است که طوفان «دوکسوری» با سرعت ۲۲۳ کیلومتر در ساعت به چین خواهد رسید.

بربنیاد گزارش رویترز، احتمال دارد این طوفان تا روز جمعه، ۲۷ جولای، در چین فرود آید.

این قوی‌ترین طوفان توام با باران سیل‌آسا و بادهای شدید است که در سال جاری در چین رخ خواهد آمد.

چین از قایق‌های ماهی‌گیری این کشور خواسته است تا در نزدیکی‌ترین بندرها پناه بگیرند.

این کشور همچنان برخی از خدمات قطار پرسرعت را از

چین پس از طوفان ماور، یکی از قوی‌ترین طوفان‌های استوایی ثبت‌شده در ماه می، اکنون در معرض طوفان قدرتمند دیگری قرار دارد.

ادعای امریکا:

مرکز تولید پهپاد ایرانی در روسیه سال آینده تکمیل می‌شود

حدود شش هزار پهپاد ایرانی در خاک روسیه را آغاز کرده‌اند.

جان کربی، سخنگوی کاخ سفید، گفته نیز ادعا کرده بود که تاسیسات تولید پهپاد ایرانی در خاک روسیه احتمال دارد، در اوایل سال آینده میلادی، به طور کامل عملیاتی شود.

او با اشاره به اطلاعات ماهواره‌ای، محل تولید این پهپادها را منطقه ویژه اقتصادی آلابوگا، در جمهوری خودمختار تاتارستان در غرب روسیه، اعلام کرده بود.

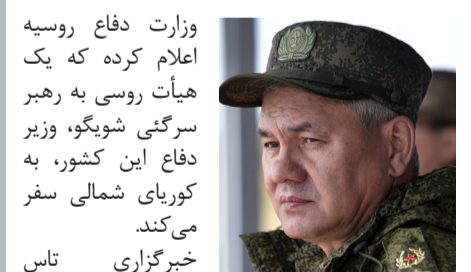
در ماه‌های اخیر، اکثر کشورهای غربی از اقدام ایران برای ارسال پهپاد به روسیه انتقاد کرده‌اند.

با این حال، مسکو و تهران اتهام استفاده از پهپادهای ایرانی در جنگ علیه اوکراین را رد کرده‌اند.

مقام‌های اطلاعاتی امریکا ادعا می‌کنند که مسکو با کمک ایران در حال ساخت یک مرکز تولید پهپاد در خاک روسیه است که احتمال دارد، در اپریل سال پیشرو میلادی تکمیل شود.

سی‌ان‌ان روز سه‌شنبه، ۲۵ جولای، به نقل از مقام‌های امریکایی گزارش داده است که ساخت این مرکز می‌تواند، تاثیر مشخصی بر روند جنگ در اوکراین داشته باشد. تحلیلگران سازمان اطلاعات دفاعی امریکا در جریان نشست روز جمعه، ۲۱ جولای، گفته‌اند که با این اقدام، روسیه به شمار بیشتری پهپاد از آنچه تا کنون از ایران تهیه کرده است، دسترسی خواهد داشت. پیش از این، موسسه صلح امریکا گفته بود که تهران و مسکو در اوایل سال جاری میلادی اقدام برای تولید

وزیر دفاع روسیه برای تقویت روابط نظامی به کوریای شمالی می‌رود

که این سفر روز سه‌شنبه، ۲۵ جولای، انجام می‌شود و تا دو روز ادامه خواهد داشت.

هدف از این سفر تقویت روابط نظامی دوجانبه و توسعه همکاری بین دو کشور عنوان شده است.

این سفر همزمان با جشن هفتادمین سالگرد پیروزی کوریای شمالی در جنگ سال‌های ۱۹۵۰ تا ۱۹۵۳ صورت می‌گیرد.

این سفر به دعوت وزارت دفاع کوریای شمالی انجام می‌شود.

کوریای شمالی در ردیف چین از متحدان روسیه به‌شمار می‌رود و گزارش‌هایی هم وجود دارد که مسکو بخشی از سلاح‌هایش در جنگ با اوکراین را از کوریای شمالی خریداری می‌کند.

امریکا و متحدانش تا کنون در مورد این سفر واکنشی نشان نداده‌اند.